

2 Μαρτίου: Εορτάζει ο Άγιος Ιωακείμ ο Ιθακήσιος

/ [Βίοι Αγίων](#)

Στις 2 Μαρτίου η Εκκλησία τιμά τη μνήμη του [Αγίου Ιωακείμ του Ιθακησίου](#).

•

Γράφει ο Λάμπρος Σκόντζος, Θεολόγος

Στα μαύρα χρόνια της τουρκοκρατίας αναδείχτηκαν σπουδαίες εκκλησιαστικές προσωπικότητες, οι οποίες βοήθησαν το υπόδουλο Γένος μας να κρατήσει την πίστη του στον αληθινό Τριαδικό Θεό και την εθνική του ταυτότητα. Ένας από αυτούς υπήρξε ο άγιος Ιωακείμ ο Ιθακήσιος, ο αποκαλούμενος Παπουλάκης.

Γεννήθηκε στο μικρό χωριό Καλύβια του τότε δήμου Πολυκτορίων Ιθάκης, στα 1786 και το βαπτιστικό του όνομα ήταν Ιωάννης. Πατέρας του ήταν ο Άγγελος Πατρίκιος, ιθακήσιος πλοίαρχος, και η μητέρα του η Αγνή από την Πρέβεζα. Ήταν ευσεβείς άνθρωποι, με ορθόδοξο φρόνημα. Λίγο μετά τη γέννησή του, η μητέρα του πέθανε και ο πατέρας του έκαμε δεύτερο γάμο.

Όμως η νέα σύζυγος του πατέρα του και μητριά του, μισούσε το μικρό Ιωάννη και τον κακομεταχειρίζονταν. Εκείνος, παρ' όλο το μίσος και την απόρριψη, υπόμεινε τις προσβολές και τις τιμωρίες και δεν ανταπέδιδε κακία προς αυτή. Μάλιστα φάνηκαν ενωρίς τα χαρίσματά του και οι αρετές του. Αν και παιδί, είχε δυνατή και ακλόνητη πίστη στο Χριστό. Σύχναζε στην Εκκλησία, νήστευε, προσευχόταν και σκορπούσε γύρω του καλοσύνη και αγάπη. Μεγάλη του αγάπη η μελέτη πνευματικών βιβλίων και ιδιαιτέρως της Αγίας Γραφής.

Αυτό εξόργιζε περισσότερο την άσπλαχνη μητριά, η οποία έπεισε τον άντρα της να διακόψει το σχολείο και να τον στείλει ναύκληρο σε ξένο καράβι, με την συκοφαντία ότι δήθεν το παιδί παραμελούσε το σχολείο του. Αλλά και στο ξένο καράβι ο Ιωάννης έδειξε ασυνήθιστο ήθος και δεν παραμελούσε την πνευματική του ζωή. Όταν δεν είχε υπηρεσία αποσύρονταν στην καμπίνα του και προσεύχονταν.

Όταν έγινε δεκαεπτά ετών, στα 1803, το καράβι αγκυροβόλησε στον Άθωνα, στη Μονή Βατοπεδίου. Ο Ιωάννης βγήκε από το πλοίο και πήγε να προσκυνήσει και να συζητήσει με τους μοναχούς. Η σύντομη επαφή με την πνευματικότητα των αγιορειτών πατέρων, ήταν αρκετή να πάρει τη μεγάλη απόφαση να μείνει στη Μονή και να ενδυθεί το μοναχικό σχήμα. Ο ηγούμενος είχε τις αντιρρήσεις του λόγω της εφηβικής του ηλικίας. Τελικά κάμφθηκε από την επιμονή του ευσεβούς νέου.

Ο πατέρας του όταν έμαθε το νέο στεναχωρήθηκε πολύ. Αντίθετα η άσπλαχνη και κακιά μητριά του χάρηκε που τον ξεφορτώθηκε. Έγινε η μοναχική του κουρά και έλαβε το όνομα Ιωακείμ. Δεν άργησαν να φανούν τα προτερήματά του και οι αρετές του. Εκτελούσε με μεγάλη προθυμία τις πιο επίπονες διακονίες της Μονής και πρόκοβε καθημερινά στην αρετή και την αγιότητα. Αργότερα έλαβε το Μεγάλο Σχήμα και έγινε σύμβουλος στη διοίκηση της Μονής. Ταυτόχρονα φοιτούσε στην περίφημη Αθωνιάδα Σχολή, η οποία λειτουργούσε στην Μονή του, λαμβάνοντας σημαντική μόρφωση.

Όταν ξέσπασε η Ελληνική Επανάσταση του 1821, με τις ευλογίες της Μονής, ζήτησε να βγει στον κόσμο και να στηρίξει τους δοκιμαζομένους Ορθοδόξους Έλληνες. Κατέβηκε στην Πελοπόννησο και προσέφερε ανεκτίμητο πνευματικό και κοινωνικό έργο στους αγωνιστές και στον άμαχο πληθυσμό, διδάσκοντας, στηρίζοντας και ανεβάζοντας το ηθικό των Ρωμηών. Με δικές του ενέργειες και έχοντας την βοήθεια του Παπαγιάννη Μακρή από την Πύλαρο της Κεφαλονιάς έδιωξε χιλιάδες γυναικόπαιδα στα αγγλοκρατούμενα Επτάνησα, σώζοντάς του τη ζωή από τις σφαγές των Τούρκων. Ο ίδιος βρισκόταν σε συνεχή κίνδυνο από την πνευματική και εθνική του δράση.

Όταν ήλθε η απελευθέρωση και είχε εκπληρώσει το υψηλό καθήκον του, αποφάσισε να αποσυρθεί στην ησυχία της ερήμου. Δεν γύρισε στον Άθωνα, αλλά, εμπνεόμενος από κάποια εσωτερική φωνή, προτίμησε να πάει στο νησί του, την Ιθάκη. Αποσύρθηκε στο ερημικό δάσος «Αφεντικός Λόγγος», όπου άρχισε να ασκείται, μισόγυμνος, με νηστεία, προσευχή, αγρυπνία και αστείρευτες ροές δακρύων. Καθάρθθηκε από τα πάθη του και άρχισαν να είναι εμφανή τα σημάδια της Θείας

Χάριτος και της αγιότητας στο πρόσωπό του.

Όμως δεν τον ανάπαυε η δική του πνευματική αυτάρκεια. Άφηνε συχνά το ερημητήριό του και γύριζε στα χωριά του νησιού και δίδασκε την Ορθοδοξία και βοηθούσε πνευματικά και υλικά όσους είχαν ανάγκη. Οι Ιθακήσιοι τον αγαπούσαν και τον αποκαλούσαν «Παπουλάκη». Μάλιστα του δόθηκε από το Θεό και το χάρισμα της θαυματουργίας. Πήγαινε, όπου μάθαινε ότι υπήρξε πρόβλημα και με την προσευχή του θαυματουργούσε. Για σαράντα ολόκληρα χρόνια γύριζε από χωριό σε χωριό και από σπίτι σε σπίτι και βοηθούσε υλικά και πνευματικά τους κατοίκους του νησιού. Τα χρήματα που του έδιναν οι πιστοί τα έδινε όλα στους φτωχούς. Στα 1848 έσωσε από λιμό το νησί θαυματουργικά! Επίσης του δόθηκε το χάρισμα της προφητείας. Καυτηριάζε την έκλυση των ηθών, που επέβαλαν οι δυτικοί κατακτητές.

Αγωνίστηκε με σθένος να κρατήσει την Ορθοδοξία στις ψυχές των Ιθακήσιων, από την δράση των παπικών και προτεσταντών. Γι' αυτό έγινε στόχος τους. Κάποτε τον κατηγορήσαν στον άγγλο διοικητή ότι δήθεν πρόβλεψε έναν μεγάλο σεισμό και έσπειρε στο λαό αναστάτωση. Κλήθηκε από τον διοικητή, έδωσε τις εξηγήσεις του, ότι πρόκειται για σκευωρία. Ο άγγλος δεν τον πίστεψε και άρχισε να απειλεί το Γέροντα και να βρίζει τον ορθόδοξο μοναχισμό. Τότε έγινε το απροσδόκητο. Η πολυθρόνα του έγινε κομμάτια και εκείνος έπεσε στο έδαφος αναίσθητος. Όταν συνήλθε έπεσε στα πόδια του Γέροντα και του ζήτησε συγνώμη!

Με τη βοήθεια των κατοίκων έκτισε πολλούς ναούς στη νησί, για να εκκλησιάζονται οι Ορθόδοξοι σ' αυτούς και όχι στους παπικούς. Κάποτε είχε ξεσπάσει επιδημία πανώλης. Ο άγιος παρακίνησε τους κατοίκους του χωριού Ανωγή και έκτισαν ναό στον Άγιο Αθανάσιο, αμέσως η επιδημία εξαφανίστηκε!

Όταν η στεριανή Ελλάδα απελευθερώθηκε από τους Τούρκους αναπτέρωνε τις ελπίδες και των σκλαβωμένων Ιθακήσιων στους Άγγλους ότι έφτανε και η δική τους ελευθερία, η οποία πραγματοποιήθηκε το 1864. Για την εθνική του αυτή δράση κακοποιούνταν και γελοιοποιούνταν από εγκάθετους των κατακτητών. Τον έφτυναν δημόσια σε κάθε εκδήλωση!

Τις τελευταίες ημέρες της ζωής του πέρασε στο σπίτι του ευσεβούς Χ. Παΐζη (Λιανού), ασθενής και υπέργηρος. Αφού εξομολογήθηκε και κοινωνήσε των Αχράντων Μυστηρίων, κοιμήθηκε ειρηνικά στις 2 Μαρτίου του 1868, αφού ήδη είχε προβλέψει το θάνατό του. Η αγιοκατάταξή του έγινε στις 19-3-1998 και ορίστηκε να εορτάζεται η μνήμη του στις 2 Μαρτίου, ημέρα της εκδημίας του και στις 23 Μαΐου την ημέρα της ανακομιδής των ιερών λειψάνων του.